

Kam obligāti jāuzstāda zibensaizsardzība?

Ministru kabineta 09.06.2015. noteikumu Nr. 294 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 261-15 "Ēku iekšējā elektroinstalācija""

IV nodaļa "Zibensaizsardzības ierīkošana"

paredz, ka zibensaizsardzība obligāti jāuzstāda šādos objektos:

42. Zibensaizsardzības sistēmu paredz, lai novērstu zibens iedarbības radītu elektrisko un elektronisko iekārtu pārspriegumu, kā arī tā radītos riskus ēkas daļām un cilvēku dzīvībai. Zibensaizsardzības sistēmu projektē un ierīko, nodrošinot šajā būvnormatīvā noteikto ēkas zibensaizsardzības līmeni vai atbilstoši piemērojamiem standartiem.

43. Zibensaizsardzības sistēmu iedala klasēs, raksturojot varbūtību, ar kādu zibensstrāvas parametru kopuma iespējamās vērtības dabā novērojamām zibenslādēm nepārsniedz šo parametru maksimālās un minimālās aplēses vērtības. Noteiktas četras zibensaizsardzības sistēmas klases, kas nodrošina ēkas zibensaizsardzības līmeni šādā apmērā:

43.1. I klase – 98 %;

43.2. II klase – 95 %;

43.3. III klase – 90 %;

43.4. IV klase – 80 %.

44. Zibensaizsardzību obligāti paredz trešās grupas ēkās. Pārējos gadījumos zibensaizsardzības ierīkošanas nepieciešamību nosaka, ņemot vērā ēkas raksturlielumus un riska kritērijus, kas noteikti piemērojamā standartā LVS EN 62305-2:2012 "Zibensaizsardzība. [2. daļa](#): Riska pārvaldība (IEC 62305-2:2010, modificēts)".

45. I klases zibensaizsardzības sistēmu paredz:

45.1. gaisa satiksmes vadības ēkās;

45.2. viegli uzliesmojošu šķidrumu (uzliesmošanas temperatūra mazāka par 55 °C) noliktavās un ražošanas ēkās;

45.3. amonija nitrāta un citu sprāgstvielu noliktavās, kā arī citās ēkās ar sprādzienbīstamu vidi;

45.4. elevatoros un citās ēkās beramo vielu uzglabāšanai – telpās, kurās ugunsšlodze lielāka par 1200 MJ/m²;

45.5. rūpniecības ražošanas ēkās, kurās ugunsšlodze lielāka par 1200 MJ/m²;

45.6. ķīmiskās rūpniecības un naftas ķīmiskās pārstrādes uzņēmumu sprādzienbīstamās zonās;

45.7. ēkās ar degošas gāzes iekārtām, kuras paredzētas ēkas apkures nodrošināšanai, uzstādot iekārtas šo ēku sprādzienbīstamās zonās;

45.8. radioaktīvo un bīstamo atkritumu glabātavās.

46. Vismaz II klases zibensaizsardzības sistēmu paredz:

46.1. slimnīcās;

- 46.2. dzemdību namos;
- 46.3. ūdens atrakciju parkiem un atklātajiem baseiniem;
- 46.4. informācijas tehnoloģiju, dispečeru un citos vadības centros (tai skaitā hidrotehniskajos dispečervadības centros);
- 46.5. degvielas uzpildes staciju ēkās, izņemot klientu apkalpošanas ēkas;
- 46.6. degošu šķidrumu (uzliesmošanas temperatūra lielāka par 55 °C) noliktavās;
- 46.7. ķīmiskās rūpniecības un naftas ķīmiskās pārstrādes uzņēmumu ēkās un to zonās, kas nav noteiktas šī būvnormatīva [45. punktā](#);
- 46.8. vēja ģeneratoriem;
- 46.9. telesignalizācijas torņiem, tālsakaru torņiem;
- 46.10. biogāzes ražošanas uzņēmumos.

47. Vismaz III klases zibensaizsardzības sistēmu paredz:

- 47.1. dzīvojamās ēkās;
- 47.2. izmitināšanai paredzētajās ēkās;
- 47.3. ēkās, kas tiek izmantotas visu diennakti un kurās uzturas aprūpējami vai izolējami lietotāji, un kuras nav minētas šī būvnormatīva [46. punktā](#);
- 47.4. publisko pasākumu ēkās;
- 47.5. skolās un pirmsskolas izglītības iestādēs;
- 47.6. lidostu pasažieru termināļos;
- 47.7. slēgto baseinu ēkās;
- 47.8. konstrukciju ēkās no elastīga apvalka;
- 47.9. pieminekļu aizsardzībai pakļautās ēkās ar vēsturisku nozīmi vai kultūras priekšmetu glabāšanai paredzētās ēkās;
- 47.10. ēkās, kas parasti tiek izmantotas dienā un kurās pastāvīgi uzturas lietotāji, kas pārzina telpas, un kuras nav minētas šī būvnormatīva [46. punktā](#);
- 47.11. rūpniecības ražošanas ēkās, kurās pastāvīgi uzturas lietotāji, kas pārzina telpas, un kuras nav minētas šī būvnormatīva [45.](#) un [46. punktā](#);
- 47.12. divu un vairāk nekā divu stāvu garāžu virszemes autostāvvietās, tai skaitā iebūvētās.

48. Zibensaizsardzības sistēmu var neierīkot ēkās, kuras pilnībā atrodas citas ēkas zibensaizsardzības zonā, kas noteikta atbilstoši piemērojamiem standartiem.

49. Divām vai vairākām ēkām, kuras ir savstarpēji saistītas (būvtehniski un funkcionāli), prasības attiecībā uz zibensaizsardzības līmeni ir vienotas, un zibensaizsardzības līmenis tām jānodrošina atbilstoši ēkai, kurai noteikta augstāka zibensaizsardzības sistēmas klase.

50. Ēkā, kura atbilst vairākiem šajā būvnormatīvā minētajiem ēkas izmantošanas mērķiem, zibensaizsardzības līmenis jānodrošina atbilstoši mērķim, kuram noteikta augstāka zibensaizsardzības sistēmas klase.

Pilns Ministru kabineta noteikumu teksts: [Likumi.lv mājaslapā](http://likumi.lv/majaslapa)